

HƯỚNG DẪN Quy trình kỹ thuật trồng cây ổi

Ổi là loại trái được mọi người ưa chuộng, không chỉ ngon đạt hiệu quả kinh tế cao mà ổi còn có rất nhiều công dụng như chữa bệnh và làm đẹp. Cây ổi khỏe mạnh, dễ trồng, dễ chăm sóc, thu hoạch chỉ sau 2 năm đối với trồng cây ghép gốc.

I. CHUẨN BỊ ĐẤT TRỒNG VÀ THỜI VỤ

1. Chuẩn bị đất: Ổi có thể mọc tốt trên nhiều loại đất khác nhau từ đất hơi chua hay hơi kiềm (pH từ 4,5-8,2); tuy nhiên, ổi phát triển tốt trên đất phì nhiêu, có cơ cấu nhẹ như đất phù sa, đất cát pha có nhiều chất hữu cơ và có tầng canh tác sâu (tối thiểu 0,5 mét).

Đào hố: Cũng giống như xoài, nhãn, ổi cần đào hố trước khi trồng từ 1-3 tháng, đào hố rộng 40-50cm, sâu 50-70cm. Nếu trồng trên đất ruộng mới thì phải đắp mô trước khi trồng, mô rộng 50-70cm, cao 30-50cm. Bón phân lót cho 1 hố/mô trồng: 20-30kg phân chuồng mục + 0,3kg Super lân + 0,1kg DAP + 0,3-0,5kg Vôi bột + 01kg Kali + lớp đất thịt mặt ruộng. Trộn đều phân với đất, lấp bằng miệng hố (công việc này làm xong trước khi trồng khoảng 1 tháng).

2. Thời vụ: Ổi thường được trồng vào đầu mùa mưa (tháng 5-6 dương lịch) để đỡ tốn công tưới nước cho cây ở giai đoạn đầu; tuy nhiên, ổi có thể trồng được quanh năm ở những vùng chủ động được nước tưới và không có nguy cơ bị ngập úng.

II. CHỌN GIỐNG

Hiện có các giống ổi được trồng ở đồng bằng sông Cửu Long như: Ổi xá lý nghệ, ổi sè, ổi bôm, ổi ruột đỏ, ruột hồng (da láng, da sần), ổi không hạt, ổi Đài Loan,... Trong đó, giống ổi xá lý nghệ được trồng nhiều nhất do có những đặc điểm nổi bật như trái to, trái khi thu hoạch có da hơi trắng vàng và láng, ít hạt, thịt dày, giòn, vị chua ngọt, năng suất cao, trái có phẩm chất ngon nên dễ tiêu thụ. Nếu vườn được chăm sóc tốt, cây 2-4 năm tuổi có thể đạt năng suất 20-60 tấn/ha/năm và cây từ 5 năm tuổi trở đi có thể đạt năng suất 70-80 tấn/ha/năm.

Ngoài ra, gần đây có thêm một số giống du nhập là ổi không hạt Thái Lan, ổi không hạt Malaysia, ổi Nữ Hoàng, ổi Rubi. Ổi không hạt Thái Lan đang được các nhà vườn chú ý mở rộng diện tích do có giá bán cao và rất được thị trường ưa chuộng. Nếu chăm sóc tốt, năng suất có thể đạt 10 kg/cây/năm (năm 1), 20-25 kg/cây/năm (năm 2) và trên 30kg/cây (năm 3 trở đi).

III. MẬT ĐỘ TRỒNG VÀ CÁCH TRỒNG

1. Mật độ trồng: Tùy thuộc vào điều kiện trồng xen canh hay chuyên canh mà có những khoảng cách trồng ối thích hợp nên sẽ có mật độ khác nhau.

- Trường hợp trồng xen: Cây ối được xem là cây phụ sẽ được trồng xen trong những vườn cây có múi, nhãn, xoài, đu đủ,... để tăng thu nhập, lấy ngắn nuôi dài thì khoảng cách trồng còn tùy thuộc vào khoảng cách của cây trồng chính.

- Trường hợp trồng chuyên canh: Những năm đầu cây ối tán nhỏ, có thể trồng dày với khoảng cách 2x2 mét để tăng thu nhập. Khi giao tán sẽ tỉa bỏ bớt để giữ khoảng cách 4x4 mét.

2. Cách trồng: Khi trồng dùng dao cắt đáy bầu, đặt cây xuống giữa mô và mặt bầu bằng với mặt mô, sau đó rạch theo chiều dọc của bầu để kéo bao nilon lên và lấp đất lại nén đất xung quanh, cắm cọc giữ chặt cây con, nên dùng rơm hay cỏ khô đậy kín mô. Tưới nước giữ ẩm cho cây mỗi ngày một lần và che mát cho cây nếu nắng khô và cây còn yếu.

IV. CHĂM SÓC

1. Tưới nước

Cây ối có khả năng chịu hạn tốt nhưng cần tưới nước ở thời gian mới trồng và thường xuyên vào mùa nắng để cây sinh trưởng và phát triển. Ở giai đoạn cây mang trái tưới nước làm gia tăng năng suất và kích thích trái; tuy nhiên, khi trái còn nhỏ tránh tưới nước quá nhiều cũng sẽ làm rụng trái (thường tưới 2-3 ngày/lần).

2. Bồi gốc, bồi líp

Vào mùa nắng, nên đắp thêm đất khô hay bùn ao vào gốc ối (phủ lớp dày khoảng 1-2cm và kết hợp với bón phân càng tốt) và kết hợp phủ cỏ khô hay rơm rạ để giữ ẩm cho cây.

3. Tỉa cành, tạo tán

Thời gian từ trồng đến khi cây cho trái đầu tiên khoảng 8 tháng, mức độ tỉa cành tùy thuộc vào tình hình sinh trưởng, tuổi cây và mùa vụ để quyết định đốn đầu hay cắt nhẹ. Ở giai đoạn đầu 2-3 tháng sau khi trồng cắt bớt những cành mọc xà gần mặt đất, chừa 3-4 cành cấp 1; cành cấp 1 được cắt bỏ đọt non chừa 3-4 cặp lá; khoảng 1 tháng sau, trên mỗi cành cấp 1 sẽ mọc ra thêm 1 cặp cành cấp 2 và cành cấp 2 cũng được bấm đọt như cành cấp 1, cách bấm đọt này được thực hiện 1-2 tuần/ lần đến khi cây ra hoa. Ở giai đoạn cây mang trái sau khi thu hoạch, tiến hành cắt tỉa cành sâu bệnh, cành khô, cành tăm hay cành gãy yếu và cắt ngọn ở độ cao 1 mét nhằm giúp cây phát triển cành mới khỏe (cành mập), cây thấp và thông thoáng nhất là khi cây đã giao tán.

Cần khống chế chiều cao cây ối để dễ chăm sóc và thu hoạch trái, nhất là các vườn trồng ối chuyên canh. Chiều cao cây 3-4 năm tuổi khoảng 1,5 mét; 5-6 năm tuổi cao 1,6-1,7 mét và 7-8 năm tuổi cao 2 mét.

Tán cây cần tạo thông thoáng nhất là khi cây giao tán, tạo dạng tán hình cầu hay hình nấm để cây nhận được nhiều ánh sáng.

4. Phương pháp bấm đọt xử lý ra hoa ổi

Cây ổi có thể ra hoa và cho trái quanh năm; tuy nhiên, để tránh sâu bệnh phá hại thường xuyên và để có sản lượng tập trung vào một thời điểm nhất định thì nhà vườn cần xử lý cho ổi ra hoa. Việc xử lý để ổi cho trái vào mùa nắng (tháng 10 đến tháng 2 dương lịch) sẽ tốt hơn vì trái ít bị ruồi đục trái phá hại và trái có phẩm chất ngon hơn.

- Trường hợp cành ổi chưa ra hoa, dùng kéo bấm bỏ đọt sao cho trên nhánh đó chỉ còn mang 3 cặp lá, sau khi bấm đọt khoảng 1 tháng cành ổi sẽ mọc ra 1 cặp cành và trên cành sẽ mang 1 cặp hoa.

- Đối với nhánh ổi đã ra hoa, nếu thấy mới có 1 cặp hoa (nụ) thì bấm bỏ đọt nhưng chừa phía trên cặp hoa đó một cặp lá để tích lũy chất dinh dưỡng nuôi trái và ra thêm một cặp cành mang trái mới. Trên cành ổi có 2 cặp nụ thì cắt đọt hết, không chừa cặp lá nào phía trên cặp nụ trên cùng nữa để cành ổi có thể tập trung dinh dưỡng nuôi trái.

Việc bấm đọt được tiến hành thường xuyên 1-2 tuần/lần.

Thường xuyên làm cỏ cho vườn ổi để hạn chế sự cạnh tranh dinh dưỡng cho cây; tuy nhiên, cần tủ gốc để tránh xói mòn lớp đất mặt vào mùa mưa và giữ ẩm vào mùa nắng.

5. Bao trái: Nhằm hạn chế sâu, bệnh tấn công nên tiến hành bao trái khi trái non có đường kính khoảng 2-3cm. Vật liệu bao trái phổ biến hiện nay là dùng bao nilon trắng đục lỗ hai bên đáy để bao hay sử dụng bao chuyên dụng để bao. Những trái được bao lại sẽ có vỏ trái bóng đẹp hơn, trái bớt cháy nắng, không nhiễm sâu bệnh hại và giá bán cao.

6. Bón phân

Cây ổi tăng trưởng nhanh, ra hoa và trái liên tục nên đòi hỏi nhiều chất dinh dưỡng. Chất Đạm và Lân cần thiết cho cây phát triển tốt, ra nhánh, ra hoa và trái phát triển. Khi mang trái, cây ổi cần nhiều Kali để tăng phẩm chất trái.

a. Thời gian bón

Cây ổi sẽ được cung cấp phân liên tục từ khi trồng đến khi cho trái. Bón nhiều vào các đợt sau thu hoạch, tía đau cành và bón định kỳ trong giai đoạn trái đang phát triển.

b. Cách bón phân

Cuộc đất xung quanh gốc, phân được rải cách gốc khoảng 30-50cm, bón ở ngoài sâu, trong hơi cạn. Vùng bị phèn nên bón thêm Vôi và Lân.

Bảng liều lượng phân bón ở các thời kỳ cho cây ổi

Thời gian bón	Loại phân và liều lượng			Ghi chú
	16-16-8 (g/cây)	Urêa (g/cây)	KCl (g/cây)	
Năm 1-2	50-70	50	50	Chia thành 4-6 lần bón/năm.
Năm 3 trở đi				
- Xử lý ra hoa	70-100	50		- Rải xung quanh gốc.
- Bón nuôi trái	70-100	60	100	- Bón định kỳ 15-25 ngày/lần, xen giữa những lần bấm đọt.

Hàng năm nên bón thêm phân hữu cơ hoai mục 15-20kg/cây hay hữu cơ vi sinh 2-3kg/cây.

V. THU HOẠCH

Thời gian từ khi cây ra hoa đến thu hoạch khoảng 100 ngày tùy giống, trọng lượng trái lúc thu hoạch đạt từ 350-600gr. Ổi thường thu hoạch tập trung từ tháng 10 dương lịch đến tháng 2 dương lịch (dịp Tết Nguyên đán); tuy nhiên, những vườn ổi có xử lý ra hoa (cắt tỉa cành) thì cây cho trái liên tục quanh năm.

Ổi thường được hái vào buổi sáng, cắt bằng kéo và giữ bao trái. Trái sau thu hoạch có thể giữ được 7-10 ngày trong nhiệt độ bình thường, trong phòng lạnh (nhiệt độ 5-15°C và độ ẩm không khí 85-90%) có thể bảo quản được 3-4 tuần./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- GD và các PGD Sở;
- Các phòng, đơn vị trực thuộc Sở;
- UBND các huyện, thị xã, TP;
- Phòng NN&PTNT các huyện, Phòng K.Tế TX, TP;
- Lưu: VT, TT&BVTV.

Handwritten signature

K. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Handwritten signature
Lê Văn Đông